

הלכות שביתת עשור

יש בכללן ארבע מצוות שתי מצוות עשה, ושתי מצוות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) לשבת בו מלאכה; (ב) שלא לעשות בו מלאכה; (ג) להתענות בו; (ד) שלא לאכל ולשתות בו. ובאור כל המצוות האלו בפרקים אלו.

הלכות שביתת עשור פרק א

א. מצות עשה לשבת ממלאכה בעשור לחדש השביעי, שנאמר "שבת שבתון הוא לכם" (ויקרא כג, לב); וכל העושה בו מלאכה, בטל מצות עשה, ועבר על לא תעשה, שנאמר "ובעשור לחדש . . . כל-מלאכה, לא תעשו" (במדבר כט, ז). ומה הוא חייב על עשיית מלאכה ביום זה אם עשה ברצונו בזדון, חייב כרת; ואם עשה בשגגה, חייב קרבן חטאת קבועה.

ב. כל מלאכה שחייבין על זדונה בשבת סקלה, חייבין על זדונה בעשור כרת; וכל שחייבין עליו קרבן חטאת בשבת, חייבין עליו קרבן חטאת ביום הכפורים. וכל דבר שאסור לעשותו בשבת אף על פי שאינו מלאכה, אסור לעשותו ביום הכפורים; ואם עשה, מכין אותו מכת מרדות בדרך שםכין אותו על השבת. וכל שאסור לטלטלו בשבת, אסור לטלטלו ביום הכפורים; וכל שאסור לאמרו או לעשותו לכתחלה בשבת, כך אסור ביום הכפורים. כללו שלדבר אין בין שבת ליום הכפורים בענינים אלו, אלא שזדון מלאכה בשבת בסקלה, וביום הכפורים בכרת.

ג. ומתיר לקנב את הירק ביום הכפורים, מן המנחה ומעלה. ומה הוא הקנוב שיסיר את העלים המעפשות, ויקצץ השאר ויתקן אותו לאכילה. וכן מפצעין באגוזין ומפררין ברמונים, מן המנחה ומעלה מפני עגמת נפש. ויום הכפורים שחל להיות בשבת, אסור בקניבת ירק ובפציעת אגוזים ובפרירת רמונים כל היום. וכבר נהגו העם בשנער ובמערב, שלא יעשו אחד מכל אלו ביום הצום, אלא הרי הוא כשבת לכל.

ד. מצות עשה אחרת יש ביום הכפורים, והיא לשבת בו מאכילה ושתיה: שנאמר "תענו את-נפשותיכם" (ויקרא טז, כט) מפני השמועה למדו, ענוי שהוא לנפש זה הצום; וכל הצם בו, קים מצות עשה. וכל האוכל ושותה בו, בטל מצות עשה, ועבר על לא תעשה, שנאמר "כי כל-הנפש אשר לא-תענה . . . ונכרתה" (ויקרא כג, כט); מאחר שענש הכתוב כרת למי שלא נתענה, למדנו שמזהירין אנו בו על אכילה ושתיה. וכל האוכל או השותה בו בשוגג, חייב קרבן חטאת קבועה.

ה. וכן למדו מפני השמועה, שאסור לרחץ בו או לסוך או לנעל את הסנדל או לבעל. ומצוה לשבת מכל אלו, בדרך ששובת מאכילה ושתיה: שנאמר "שבת שבתון" (ויקרא טז, לא; ויקרא כג, לב) שבת לענין מלאכה, ושבתון לענינים אלו. ואין חייבין כרת או קרבן, אלא על אכילה ושתיה בלבד; אבל אם רחץ או סך או נעל או בעל, מכין אותו מכת מרדות.

ו. כשם ששבת מלאכה בו, בין ביום בין בלילה כך שבת שלענוי, בין ביום בין בלילה. וצריך להוסיף מחל על קדש

בְּכִנְיָסָתוֹ וּבִיצִיאָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְעֲנִיתֶם אֶת-נַפְשֵׁיכֶם; בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ, בְּעָרֵב" (ויקרא כג, לב) כְּלוּמַר הִתְחַל לָצוּם וּלְהִתְעַנּוֹת, מֵעָרֵב תִּשְׁעָה הַסָּמוּךְ לָעֲשִׁירִי; וְכֵן בִּיצִיאָהּ שׁוּבָה בְּעֲנֻיוֹ, מֵעֵט מְלִילִי אֶחָד עָשָׂר סָמוּךְ לָעֲשִׁירִי, שֶׁנֶּאֱמַר "מֵעָרֵב עַד-עָרֵב, תִּשְׁבֹּתוּ שִׁבְתְּכֶם" (שם).

ז. נָשִׁים שְׂאוּכָלוֹת וְשׁוֹתוֹת עַד שִׁחְשֻׁכָּה, וְהֵן אֵינָן יוֹדְעוֹת שֶׁמִּצְוָה לְהוֹסִיף מַחֵל עַל קֹדֶשׁ אֵין מִמַּחֲנִין בִּידָן, שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לַעֲשׂוֹת בְּזִדּוֹן: שֶׁהָרִי אֵי אִפְשָׁר שִׁיְהִיָּה שׁוֹטֵר בְּבֵית כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַזְהִיר נָשָׁיו; וְהֵנָּח לֵהֵן שִׁיְהִיו שׁוֹגְגִין, וְאֵל יִהְיוּ מְזִידִין. וְכֵן כָּל הַדּוּמָה לָזֶה.

הַלְבוֹת שְׁבִיתַת עֲשׂוֹר פָּרָק ב

א. הָאוֹכֵל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים מֵאֲכָלִין הָרְאוּיִין לְאָדָם כְּכֹתֶבֶת הַגֶּסֶה, שֶׁהִיא פָּחוֹת מִכְּבִיצָה בְּמַעַט הָרִי זֶה חַיֵּב. וְכָל הָאֲכָלִים מִצְטָרְפִין לְשַׁעוֹר זֶה. וְכֵן הַשּׁוֹתָה מִשְׁקִין הָרְאוּיִין לְשִׁתִּית אָדָם כְּמִלּוֹא לְגִמְיוֹ שֶׁלְשׁוֹתָהּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי לְגִמְיוֹ חַיֵּב; וְכַמָּה מִלּוֹא לְגִמְיוֹ כְּדִי שִׁיִּסְלָקֶם לְצַד אֶחָד וְיִרְאֶה מָלֵא, וְשַׁעוֹר זֶה בְּאָדָם בִּינוּנֵי פָחוֹת מִרְבִּיעִית. וְכָל הַמִּשְׁקִין מִצְטָרְפִין לְשַׁעוֹר זֶה. וְאֹכִילָהּ וְשִׁתִּיָּהּ, אֵין מִצְטָרְפִין לְשַׁעוֹר אֶחָד.

ב. אֶחָד הָאוֹכֵל אֲכָלִים הַמְתָּרִים, אוֹ שְׂאֵכֵל דְּבָרִים הָאֲסוּרִין כְּגֹזֶן פָּגוּל וְנוֹתֵר וְטָבֵל וְנִבְלוֹת וְטָרְפוֹת וְחֵלֶב אוֹ דָם, הוֹאִיל וְאֲכָל אֲכָלִים הָרְאוּיִין לְאָדָם, הָרִי זֶה חַיֵּב כָּרַת מִשּׁוּם אוֹכֵל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים.

ג. אֲכָל אוֹ שִׁתָּה פָּחוֹת מִשַּׁעוֹר זֶה, אֵינוֹ חַיֵּב כָּרַת; אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה בְּחֻצֵי שַׁעוֹר, אֵין חַיֵּבִין כָּרַת אֲלֹא עַל פְּשַׁעוֹר. וְהָאוֹכֵל אוֹ הַשּׁוֹתָה חֻצֵי שַׁעוֹר, מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת.

ד. אֲכָל מַעַט וְחִזּוֹר וְאֲכָל וְחִזּוֹר וְאֲכָל אִם יֵשׁ מִתְחַלֵּת אֹכִילָהּ רִאשׁוֹנָה עַד סוֹף אֹכִילָהּ אַחֲרֹנָה כְּדִי אֲכִילַת שְׁלוֹשׁ בִּיצִים, הָרִי אֵלּוֹ מִצְטָרְפוֹת לְכַשַּׁעוֹר; וְאִם לֹא, אֵין מִצְטָרְפוֹת. שִׁתָּה מַעַט וְחִזּוֹר וְשִׁתָּה וְחִזּוֹר וְשִׁתָּה אִם יֵשׁ מִתְחַלֵּת שִׁתִּיָּה רִאשׁוֹנָה עַד סוֹף שִׁתִּיָּה אַחֲרֹנָה כְּדִי שִׁתִּית רְבִיעִית, מִצְטָרְפִין לְשַׁעוֹר; וְאִם לֹא, אֵין מִצְטָרְפִין.

ה. אֲכָל אֲכָלִים שְׂאִינָן רְאוּיִין לְמֵאֲכָל אָדָם, כְּגֹזֶן עֲשָׂבִים הַמָּרִים אוֹ שְׂרָפִים הַבְּאוּשִׁין, אוֹ שִׁשְׁתָּה מִשְׁקִין שְׂאִינָן רְאוּיִין, כְּגֹזֶן צִיר אוֹ מָרִיס וְחֻמֶּץ חֵי אִפְלוֹ אֲכָל וְשִׁתָּה מִהֵן הִרְבֵּה, הָרִי זֶה פְּטוּר מִן הַכָּרַת; אֲבָל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת.

ו. שִׁתָּה חֻמֶּץ מְזוּג בְּמֵיִם, חַיֵּב. הַכּוֹסֶס פֶּלְפְּלִין וְזִנְגְבִיל יִבֵּשׁ וְכִיּוּצָא בָּהֶן, פְּטוּר; אֲבָל זִנְגְבִיל רָטֹב, חַיֵּב. אֲכָל עָלִי גִפְנִים, פְּטוּר; לולִבֵּי גִפְנִים, חַיֵּב. וְאֵלּוֹ הֵן לולִבֵּי גִפְנִים, כָּל שֶׁלִּבְלָבוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכְּפוּרִים; יֵתֵר עַל זֶה, הָרִי הֵן כְּעֵצִים וּפְטוּר. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בָּאֵלּוֹ.

ז. אֲכָל צָלִי בְּמִלַּח, מִצְטָרֵף הַמִּלַּח לְבִשָּׁר; צִיר שֶׁעַל גִּבֵּי יָרֵק, מִצְטָרֵף: מִפְּנֵי שֶׁמִּכְשִׁירֵי הָאֲכָל הַמְעַרְבִים עִם הָאֲכָל, כְּאֲכָל הֵן חֲשׁוּבִים. הִיָּה שֶׁבַע מֵאֲכִילָה גֶסֶה שְׂאֵכֵל עַד שֶׁקֶץ בְּמִזְוֹנוֹ,

וְאָכַל יִתֵּר עַל שְׂבָעוֹ פָּטוּר, כְּמִי שֶׁאָכַל אֲכָלִין שְׂאִינָם רְאוּיִין לְאֲכִילָה: שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁזֶה הֵיטֵר רְאוּי לָרַעַב, אֵינוֹ רְאוּי לְכָל מִי שֶׁשָּׂבַע כְּזֶה.

ח. חוֹלָה שֵׁישׁ בּוֹ סִכְנָה שֶׁשָּׂאֵל לְאָכַל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים אֵף עַל פִּי שֶׁהַרּוֹפְאִים הִבְקִיאוּ אֹמְרִין אֵינוֹ צָרִיךְ מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי עֲצֻמוֹ, עַד שִׁיאֻמַּר דִּי. אָמַר הַחוֹלָה אֵינִי צָרִיךְ, וְהַרּוֹפֵא אֹמֵר צָרִיךְ מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי: וְהוּא, שִׁיהִיָּה רוֹפֵא אֲמֵן. רוֹפֵא אֶחָד אֹמֵר צָרִיךְ, וְאֶחָד אֹמֵר אֵינוֹ צָרִיךְ מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ; מִקְצַת הַרּוֹפְאִין אֹמְרִין צָרִיךְ, וּמִקְצַתָּן אֹמְרִין אֵינוֹ צָרִיךְ הוֹלְכִין אַחֵר הָרַב אוֹ אַחֵר הִבְקִיאוּ: וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יֹאמַר הַחוֹלָה, צָרִיךְ אֲנִי; אֲבָל אִם אֹמֵר, צָרִיךְ אֲנִי מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ. לֹא אָמַר הַחוֹלָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְנִחְלָקוּ הַרּוֹפְאִים וְהָיוּ כָּלָם בְּקִיִּאִין, וְאֵלוֹ שֶׁאָמְרוּ צָרִיךְ כִּמְנִין שֶׁאָמְרוּ אֵינוֹ צָרִיךְ מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ.

ט. עֲבָרָה שֶׁהִרִיחָה בְּשׁוֹר, לוֹחֲשִׁין לָהּ בְּאֲזָנָהּ שְׂיוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא: אִם נִתְקַרְרָה דַּעְתָּהּ בְּזִכְרוֹן זֶה, מוּטָב; וְאִם לֹא, מֵאֲכִילִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּישָׁב נַפְשָׁהּ. וְכֵן מִי שֶׁאֲחָזוּ בְּלִמּוּס, מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ עַד שִׁיאֻרוּ עֵינָיו; אִפְּלוּ נִבְלוֹת וּשְׁקָצִים מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ מִיד, וְאִין מַשְׁהִין עַד שִׁימָצְאוּ דְּבָרִים הַמִּתְרִין.

י. קָטָן בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים וּבֶן עֶשֶׂר שָׁנִים, מִחֲנֻכִּין אוֹתָן שְׁעוֹת. פִּיצֵד: הֵיךְ רָגִיל לְאָכַל בְּשִׁתֵּי שְׁעוֹת בְּיוֹם, מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹשׁ; הֵיךְ רָגִיל בְּשָׁלוֹשׁ, מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ בְּאַרְבַּע. לְפִי כּוֹחַ הַבֶּן מוֹסִיפִין לַעֲנוּתוֹ בְּשְׁעוֹת. בֶּן אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה, בֵּין זָכָר בֵּין נְקֵבָה מִתְעַנֶּה וּמִשְׁלִים מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים, כְּדִי לְחַנְכוֹ בְּמִצְוֹת.

יא. בֵּת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד וּבֶן שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד שֶׁהִבִּיאוּ שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת הָרִי הֵן גְּדוּלִים לְכָל הַמִּצְוֹת, וּמִשְׁלִימִין מִן הַתּוֹרָה; אֲבָל אִם לֹא הִבִּיאוּ שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת עַדִּין קִטְנִים הֵן, וְאֵינָם מִשְׁלִימִין אֵלָא מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים. קָטָן שֶׁהוּא פָּחוֹת מִבֶּן תִּשְׁעֵי אֵין מַעֲנִין אוֹתוֹ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּדִי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי סִכְנָה.

הַלְבוֹת שְׁבִיתַת עֶשׂוֹר פָּרָק ג

א. אָסוּר לְרַחֵץ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים בֵּין בַּחֲמִין בֵּין בְּצוֹנָן, בֵּין כָּל גּוֹפּוֹ בֵּין אֶבֶר אֶחָד: אִפְּלוּ אֶצְבָּע קִטְנָה, אָסוּר לְהוֹשִׁיטָה בְּמִים. וְהַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן רוֹחֲצִין אֶת פְּנֵיהֶן כֻּלָּה, כְּדִי שֶׁלֹּא תִתְגַּנֵּה עַל בְּעָלָה; וְהַמֶּלֶךְ, כְּדִי שִׁירָאָה בִּפְּיּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "מֶלֶךְ בִּפְּיּוֹ, תִּחְזִינָה עֵינָיו" (ישעיהו לג, יז). וְעַד כִּמָּה נִקְרְאת כֻּלָּה, עַד שְׁלוֹשִׁים יוֹם.

ב. מִי שֶׁהִיָּה מִלְּכָלֶךְ בְּצוֹאָה אוֹ טִיט רוֹחֵץ מְקוֹם הַטְּנוּפוֹת כְּדָרְכוֹ, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. וּמִדִּיחָה אִשָּׁה יָדָה אַחַת בְּמִים, וְנוֹתְנַת פֶּת לְבָנָה. וְהַחוֹלָה רוֹחֵץ כְּדָרְכוֹ, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְסַכֵּן. וְכָל חֲיִבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדָרְכוֹ, בֵּין בְּתִשְׁעָה בָּאָב בֵּין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים.

ג. מִי שֶׁרָאָה קָרִי בְּזִמָּן הַזֶּה בְּלִילֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים אִם לַח הוּא, מְקַנֵּחַ בְּמַפָּה וְדִיּוֹ; וְאִם יָבֵשׁ הוּא אוֹ שֶׁנִּתְלַכְּלַךְ רוֹחֵץ מְקוֹמוֹת הַמִּלְּכָלֶכֶין בְּלָבָד, וּמִתְפַּלֵּל. וְאָסוּר לוֹ לְרַחֵץ כָּל גּוֹפּוֹ אוֹ לְטַבֵּל: שְׂאִין הַטּוֹבֵל בְּזִמָּן הַזֶּה טָהוֹר, מִפְּנֵי טְמֵאת מַת; וְאִין הִרְחִיצָה מְקָרִי לְתַפְלָה בְּזִמָּן הַזֶּה אֵלָא מִנְהֵג, וְאִין מִנְהֵג לְבִטֵּל

דָּבַר הָאָסוּר אֲלֵא לֶאָסוּר אֶת הַמֶּתֶר. וְלֹא אָמְרוּ שֶׁהֲרֹאֶה קָרִי
בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים טוֹבֵל, אֲלֵא כִּשְׁתַּקְנּוּ טְבִילָה לְבַעֲלֵי קֶרְאִין;
וּכְכֹר בְּאַרְנוֹ, שֶׁבִטְלָה תִקְנָה זוֹ.

ד. טֵיט שֶׁהוּא לַח בְּיוֹתֵר, כְּדֵי שִׁנִּיחַ אָדָם יָדוֹ עָלָיו וְתַעֲלֶה בָּהּ
לְחִלּוּחִית שָׁאֵם הַדְּבִיק אוֹתָהּ לִידוֹ הָאֲחֶרֶת תִּדְבֹּק בָּהּ לְחִלּוּחִית
אָסוּר לִישֵׁב עָלָיו. לֹא יִמְלֵא אָדָם כָּלִי חֶרֶס מִיָּם וַיִּצְטַנֵּן בּוֹ,
שֶׁהַמַּיִם נוֹזְלִים מִדְּפָנוֹ; אִפְלוּ כָּלִי מִתְכוּת אָסוּר, שְׂמָא יִנְתָּזוּ
מִיָּם עַל בְּשָׂרוֹ. וּמִתֵּר לְהִצְטַנֵּן בְּפִרוֹת.

ה. לֹקַח אָדָם מִטְּפַחַת מַעֲרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְשׁוֹרֶה אוֹתָהּ
בַּמַּיִם, וּמִנְגִּבָּה מַעֵט, וּמִנִּיחָה תַּחַת הַבְּגָדִים; וּלְמַחֵר מַעֲבִירָהּ
עַל פָּנָיו, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ, וְאֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בָּהּ קֹר הַרְבֵּה.

ו. הַמַּהֲלֵךְ לְהַקְבִּיל פָּנָיו רַבּוֹ אוֹ פָּנָיו אָבִיו אוֹ פָּנָיו מִי שֶׁהוּא גָדוֹל
מִמֶּנּוּ בְּחֻמָּה, אוֹ לְקָרוֹת בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ עוֹבֵר בַּמַּיִם עַד צִוְּאָרוֹ,
וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. וְעוֹשֶׂה מִצְוָה שֶׁהַלֵּךְ לַעֲשׂוֹתָהּ, וְחוֹזֵר בַּמַּיִם
לְמָקוֹמוֹ: שָׁאֵם לֹא תִתִּיר לוֹ לְחֹזֵר אֵינוֹ הוֹלֵךְ, וְנִמְצָא נִכְשֵׁל מִן
הַמִּצְוָה. וְכֵן הַהוֹלֵךְ לְשָׁמֵר פְּרוֹתָיו עוֹבֵר בַּמַּיִם עַד צִוְּאָרוֹ, וְאֵינוֹ
חוֹשֵׁשׁ: וּבִלְכָּד שֶׁלֹּא יוֹצִיאוּ יְדֵיהֶם מִתַּחַת שׁוּלֵי בְּגָדֵיהֶם, כְּדֶרֶךְ
שְׁעוֹשִׁין בַּחֹל.

ז. אָסוּר לְנַעַל מְנַעַל וְסַנְדָּל, אִפְלוּ בְּרַגְלֹו אַחַת; וּמִתֵּר לְצִאֵת
בְּסַנְדָּל שְׁלֹשָׁעִם וְשִׁלְגָמָא וְכִיּוּצָא בָּהֶן. וְכוֹרֵךְ אָדָם בְּגָד עַל
רַגְלָיו וְיוּצָא בּוֹ שֶׁהָרִי קָשִׁי הָאָרֶץ מַגִּיעַ לְרַגְלָיו, וּמִרְגִּישׁ שֶׁהוּא
יַחַף. הַתִּינוּקוֹת אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מִתְרִין בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה וּרְחִיצָה
וְסִיכָה, מוֹנְעִין אוֹתָן מִמְּנַעַל וְסַנְדָּל.

ח. מִתֵּר לְכָל אָדָם לְנַעַל אֶת הַסַּנְדָּל מִחֻמַּת עֶקְרֵב וְכִיּוּצָא בָּהּ,
כְּדֵי שֶׁלֹּא תִשְׁכַּנּוּ. וְהַחֲזִיָּה מִתְרֵת לְנַעַל אֶת הַסַּנְדָּל מִשּׁוֹם צִנָּה,
כָּל שְׁלוֹשִׁים יוֹם; וְהַחוֹלָה כִּיּוּצָא בָּהּ, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵין שָׁם
סִכָּנָה.

ט. אָסוּר לְסוּף מְקַצֵּת גּוּפוֹ כָּכֵל גּוּפוֹ, בֵּין סִיכָה שְׁלֹתַעֲנוּג בֵּין
סִיכָה שְׁאִינָה שְׁלֹתַעֲנוּג. וְאֵם הִיָּה חוֹלָה, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ
סִכָּנָה, אוֹ שֵׁישׁ לוֹ חֲטָטִין בְּרֹאשׁוֹ סָךְ כְּדֶרֶכּוֹ, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.

י. יֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁנֶּהְגּוּ לְהַדְלִיק אֶת הַנֵּר בְּלֵילֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּדֵי
שֶׁתִּהְיֶה לוֹ בִּשְׁת פָּנִים מֵאֲשֵׁתוֹ וְלֹא יָבוֹא לִידֵי תִשְׁמִישׁ מְטָה;
וְיֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁנֶּהְגּוּ שֶׁלֹּא לְהַדְלִיק, שְׂמָא יִרְאֶה אֲשֵׁתוֹ וְתִשָּׂא
חֵן בְּעֵינָיו וְיָבוֹא לִידֵי תִשְׁמִישׁ. וְאֵם חָל יוֹם הַכַּפּוּרִים לִהְיוֹת
בַּשַּׁבָּת, חֲזִיבִין הַכָּל לְהַדְלִיק בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִדְלִיקָה נֵר בַּשַּׁבָּת
חוֹבָה.